LUONNOS 12.11.2026

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
TYÖLLISYYS JA TOIMIVAT MARKKINAT -OSASTO
Johtava asiantuntija Nadine Hellberg-Lindqvist

MUISTIO

[ .12.2026]

# TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUS PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN MAKSULLISISTA SUORITTEISTA VUONNA 2027

## 1 Johdanto ja nykytila

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) perimistä maksuista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992), jäljempänä myös *PRH:n maksulaki*, ja sen nojalla annetussa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista (1216/2025), jäljempänä asetuksesta yleisesti *maksuasetus*. Maksuasetus annetaan kerrallaan yleensä kahden vuoden määräajaksi, mutta nykyinen asetus on voimassa vain vuoden 31.12.2026 saakka lähinnä kustannusvastaavuuslaskentaan liittyvien seikkojen johdosta. Myös uusi maksuasetus annettaisiin vain vuodelle 2027 samoin perusteluin. Maksuasetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa säädetään tarkemmin PRH:n suoritteista perittävistä maksuista.

Voimassa olevaa maksuasetusta on muutettu kerran sen antamisen jälkeen (171/2026). Muutos koski patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaisia maksuja, joista päätetään Euroopan patenttiviraston hallintoneuvostossa ja jotka tulee saattaa voimaan kansallisesti Euroopan patenttiviraston ja PRH:n välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

PRH:n suoritteet hinnoitellaan suoriteryhmäkohtaisesti kustannusvastaaviksi. PRH:n maksulain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan suoriteryhmällä tarkoitetaan kunkin Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän rekisterin julkisoikeudellisten suoritteiden muodostamaa kokonaisuutta. Suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella tarkoitetaan, että PRH:n suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista (rekisteröimisestä, voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä) perittävien maksujen kokonaismäärän tulisi vastata kyseisen suoriteryhmän ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten

määrää. Saman lain 3 §:n 4 momentti sisältää säännökset niistä tilanteista, joissa julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu voidaan tai se tulee määrätä alle omakustannusarvoon. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Lisäksi maksu voidaan määrätä alle omakustannusarvon esimerkiksi teollisuuspoliittisista syistä.

*Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat*

PRH käsittelee kansallista patenttia ja hyödyllisyysmallia koskevat asiat. Lisäksi PRH toimii patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, Patent Cooperation Treaty, PCT), tarkoittamana kansainvälisenä uutuustutkimusviranomaisena ja patentoitavuuden esitutkimusviranomaisena. Järjestelmää hallinnoi Genevessä sijaitseva Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPO. Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä PCT-maksuista. Lisäksi Suomi on liittynyt eurooppapatenttien myöntämisestä tehtyyn yleissopimuksen (Sops 8/1996, European Patent Convention, EPC), jäljempänä *Euroopan patenttisopimus*. Eurooppapatenttihakemuksen käsittelee ja eurooppapatentin myöntää Euroopan patenttivirasto (European Patent Office, EPO). Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä eurooppapatentteja koskevista maksuista. PRH käsittelee myös lisäsuojatodistusta ja integroidun piirin piirimallia koskevat asiat, joita koskevista maksuista säädetään maksuasetuksessa.

PRH:n patenttiasioissa hakemusten käsittelystä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla ja vuosimaksuilla. Suomessa on voimassa noin 6 000 PRH:n myöntämää ja noin 42 600 Euroopan patenttiviraston myöntämää patenttia (vuonna 2025). Kansallisia patenttihakemuksia tehdään vuosittain noin 1 500–1 800 ja kansainvälisiä PCT-tutkimuspyyntöjä noin 200–400 kpl. Lisäsuojatodistuksia koskevia hakemuksia tehdään vuosittain noin 50–60 kappaletta. Käsittelymaksuilla katetaan noin neljännes patenttiasioiden kokonaiskustannuksista ja vuosimaksuilla katetaan kolme neljännestä.

Patenttiasioiden tulot olivat 17 541 176 euroa vuonna 2025, kokonaiskustannukset 22 391 587 euroa ja kustannusvastaavuus 78,3 %. Yhtenäispatenttijärjestelmästä johtuvasta tulonmenetyksestä patenttiasioihin saatiin budjettikompensaatiota 2 700 000 euroa vuonna 2025 ja muita edellisinä vuosina myönnettyjä määrärahoja 1 400 000 euroa

vuonna 2025. Tämän kompensaation jälkeen patenttiasioissa oli alijäämää 750 411 euroa ja alijäämäprosentti oli 96,6 %.

Hyödyllisyysmallihakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla. Hyödyllisyysmalliasioiden tulot vuonna 2025 olivat 169 395 euroa, kokonaiskustannukset 379 171 euroa ja kustannusvastaavuus 44,7 %.

*Teollisoikeusasiamiesasiat*

PRH:n yhteydessä toimii teollisoikeusasiamieslautakunta, jonka toiminta rahoitetaan pääasiassa veroluonteisella asiamiehiltä perittävällä valvontamaksulla, josta säädetään auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa (22/2014). Valtion talousarviossa PRH:lle osoitettiin valvontamaksutuloja 80 000 euroa, joilla katettiin teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Teollisoikeusasiamieslautakunta järjestää asiamieskokeita, joista peritään maksuasetuksen mukaisia tutkintomaksuja. Sen lisäksi lautakunta perii eräitä rekisterinpitoon kuuluvia maksuja, joista säädetään maksuasetuksella. Vuonna 2025 teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnan tuotot olivat 16 330 euroa ja kokonaiskustannukset 118 181 euroa. Lautakunnan toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli 13,8 %. Jos toimintaan osoitettu valtion budjettirahoitus (80 000 euroa) huomioidaan, kustannusvastaavuus oli 81,5 %.

*Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat*

PRH käsittelee tavaramerkkiä, yhteisö- ja tarkastusmerkkiä ja mallioikeutta koskevat asiat. Hakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia katetaan käsittely- ja uudistusmaksuilla. Rekisteröityjä kansallisia ja kansainvälisiä tavaramerkkejä sekä vireillä olevia tavaramerkkihakemuksia oli vuoden 2026 alussa yhteensä noin 81 000 kpl. Kansallisia tavaramerkkihakemuksia tehdään vuosittain noin 2 400–3 000 kpl ja kansallisia mallioikeushakemuksia noin 60–70 kpl. Kansainvälisiä tavaramerkkihakemuksia kohdennettiin Suomeen 728 vuonna 2025.

Tavaramerkkiasioiden tuotot olivat 3 697 762 euroa vuonna 2025, kokonaiskustannukset 4 025 491 euroa ja kustannusvastaavuus 91,9 %. Vastaavasti mallioikeusasioiden tuotot olivat 190 047 euroa vuonna 2025, kokonaiskustannukset 154 558 euroa ja kustannusvastaavuus 123 %.

*Kaupparekisteriasiat*

PRH ylläpitää kaupparekisteriä ja käsittelee tilinpäätösasiat. Kaupparekisterissä oli vuoden 2026 alussa noin 728 000 yritystä ja yhteisöä, joista osakeyhtiöitä 309 000, yksityisiä elinkeinonharjoittajia 275 000, asunto-osakeyhtiöitä 92 000. Kaupparekisteriin tehtyjä ilmoituksia ja muita asioita käsiteltiin vuonna 2025 noin 753 000 kappaletta. Lisäksi PRH käsittelee yrityskiinnitysasiat ja yritys- ja yhteisötunnusrekisteriä koskevat asiat. Ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia katetaan ilmoitusten käsittelymaksuilla. PRH:lle on osoitettu kaupparekisterin maksuasetuksen mukaiseen toimintaan budjettimäärärahaa 1 500 000 euroa vuodessa vuosina 2025 ja 2026. Kaupparekisterin tuotot olivat 28 341 465 euroa vuonna 2025, kokonaiskustannukset 25 265 138 euroa ja kustannusvastaavuus 118,1 % budjettirahoituksen jälkeen. Vuonna 2026 kaupparekisterin tuottojen arvioidaan olevan 28 666 680 euroa ja kokonaiskustannusten 29 263 043 euroa, jolloin kustannusvastaavuus olisi 103,1 % budjettirahoituksen jälkeen.

*Yrityskiinnitysasiat*

Yrityskiinnitysasioiden kustannusvastaavuus vuonna 2025 oli noin 26 813 euroa alijäämäinen (kustannusvastaavuus 93,2 %). Ylijäämän arvioidaan vuonna 2026 olevan 6 697 euroa (101,8 %).

*Säätiörekisteriasiat*

PRH käsittelee säätiörekisteriasiat sekä suorittaa säätiöiden valvontaa. Säätiörekisterin kokonaiskustannuksista noin puolet katetaan veroluonteisella säätiön valvontamaksulla, josta säädetään säätiön valvontamaksusta annetussa laissa (1048/2013). Sen lisäksi säätiörekisterin pidosta peritään suoriteperusteisia käsittelymaksuja, joilla säätiörekisterin toiminta katetaan muilta osin. Säätiörekisterin kokonaiskustannukset olivat vuonna 2025 588 182 euroa ja maksuasetuksen mukaiset tulot 372 217 euroa. Kustannusvastaavuus oli 63,3 %. Valtion talousarviossa 2025 PRH:lle osoitettiin säätiövalvontaan ja sen tehostamiseen yhteensä 880 000 euroa. Vuonna 2026 arvioidaan päästävän noin 69,6 %:n kustannusvastaavuuteen.

*Yhdistysrekisteriasiat*

PRH pitää yhdistysrekisteriä ja käsittelee yhdistysten rekisteröintiä koskevat asiat. Yhdistysrekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon yhteiskunnallisin perustein. Erotus katetaan valtion talousarviosta PRH:lle osoitettavalla määrärahalla, joka

vuosina 2025 ja 2026 oli 3 174 000. Rekisteröityjä yhdistyksiä on vuoden 2026 syyskuussa 109 469 ja uskonnollisia yhdyskuntia 526. Vuonna 2025 käsiteltiin yhteensä 32 798 yhdistysrekisteri-ilmoitusta ja 168 uskonnollisten yhdyskuntien ilmoitusta. Perustamisilmoituksia näistä oli 2 230. Yhdistysrekisterin maksutulot olivat 1 223 260 euroa vuonna 2025, kokonaiskustannukset 4 204 711 euroa ja kustannusvastaavuus budjettirahoituksen jälkeen 104,6 %.

Vuonna 2026 arvioidaan päästävän noin 109,3 %:n kustannusvastaavuuteen budjettirahoituksen jälkeen.

*Tilintarkastajia koskevat asiat*

Tilintarkastusvalvontaa rahoitetaan pääasiassa veroluonteisilla tilintarkastajilta ja tilintarkastusyhteisöiltä perittävillä maksuilla, joista säädetään tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista annetussa laissa (1512/2025). Valtion talousarviossa PRH:lle osoitettiin vuosittaista määrärahaa 2 720 000 euroa vuosina 2025 ja 2026. Tilintarkastajia koskevien asioiden maksuasetuksessa säädetyt tuotot olivat vuonna 2025 yhteensä 310 806 euroa ja vuonna 2026 niiden ennustetaan olevan 320 000 euroa. Kokonaiskustannukset olivat yhteensä 589 315 euroa vuonna 2025 ja kustannusvastaavuus 52,7 %. Vuoden 2026 ennuste kokonaiskustannusten osalta on noin 565 383 miljoonaa euroa ja kustannusvastaavuuden osalta 56,6 %.

## 2 Asetusehdotuksen perustelut

### 2.1 Keskeiset ehdotukset

Uusi työ- ja elinkeinoministeriön asetus Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista ehdotetaan annettavaksi ajalle 1.1.–31.12.2027.

Asetusehdotuksen merkittävimmät muutokset voimassa olevaan maksuasetukseen nähden ovat PRH:n eräiden julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen korotukset. Pääosa muutoksista tehdään siten asetuksen liitteeseen.

Asetukseen ehdotetaan seuraavia muutoksia:

- asetuksen 1 §:n maksullisiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin esitetään lisättäväksi uusi suoriteryhmä 13) henkilöstörahastoja koskevat rekisteriasiat;

- asetuksen 3 §:n maksuttomiin suoritteisiin esitetään korjausta kohtaan 21;
- hyödyllisyysmallien maksuja esitetään nostettavan merkittävästi lähemmäs kustannusvastaavuutta;
- teollisoikeusasiamiesasioihin esitetään eräitä muutoksia;
- kaupparekisteriasioihin esitetään lisättäväksi maksu kaupparekisteri-ilmoituksen tai hakemuksen ennakkotarkastushakemukselle, 5000 euroa, maksu kaupparekisteristä poistetun yhtiön rekisteriin palauttamiseksi, 510 euroa, sekä maksu oikeushenkilöiden Legal Person Identifier (LPID) -tunnisteen myöntämisestä ja ylläpidosta, 130 euroa;
- tilintarkastajatutkintoihin esitetään keskimäärin 33 %:n korotusta kustannusvastaavuuden parantamiseksi;
- henkilöstörahastoasioihin esitetään uusia maksuja henkilöstörahastojen valvonnan ja henkilörahastorekisterin ylläpidon siirtyessä PRH:lle 1.1.2027 alkaen.

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain nojalla suoriteryhmien kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Tämä toteutuu yritykset ja yhteisöt tulosalueella lukuun ottamatta yhdistysrekisteriä ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriä, joiden osalta maksuasetuksessa on säädetty niiden hinnoittelemisesta alle omakustannusarvon.

Patentit ja tavaramerkit tulosalueen tilanne poikkeaa yritykset ja yhteisöt tulosalueesta erityisesti siitä syystä, että toiminta on monilta osin kansainvälisessä kilpailutilanteessa muiden patentti- ja tavaramerkkiviranomaisten kanssa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että suoritteista perittävien maksujen nosto johtaa kysynnän vähentymiseen. Patenttiasioiden kustannusvastaavuuteen on lisäksi merkittävästi vaikuttanut yhtenäispatentin käyttöönotto, josta on odotettavissa tuloutuksia PRH:lle merkittävämmin vasta muutaman vuoden kuluttua, mutta tuloutuksien määriä on edelleen vaikea arvioida.

PRH on jo tehnyt tehostamistoimenpiteitä osana julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteitä ja tällaisten keinojen kartoittaminen jatkuu edelleen. Tämä koskee kumpaakin mainittua tulosaluetta tukitoimintoineen.

Yritykset ja yhteisöt tulosalueella kaikkia eläköityvien virkoja ei ole täytetty eikä tulla täyttämään. Rekisteriotteiden, korjauskehotusten ja kirjeiden lähettämistä on tehostettu ja pidemmällä aikavälillä tehostetaan sähköisellä tiedoksiannolla esimerkiksi Suomi.fi Viestit -palvelulla. Automaatiota, robotiikkaa ja tekoälyä hyödynnetään yhä enemmän kauppa- ja yhdistysrekisteri-ilmoitusten käsittelyssä ja rekisterivalvonnassa.

Myös Patentit ja tavaramerkit tulosalueella vähennetään korvausrekrytointeja ja automatisoidaan prosesseja mahdollisuuksien mukaan. Samoin kustannussäästöjä saavutetaan tukitoimintojen kustannusten karsimisella ja tukitoimintojen jakoperusteiden tarkistamisella vastaamaan todellista käyttöä. Liiketaloudellisten palvelujen maksuja korotettiin 1.1.2026 alkaen. Patentilla ei ole tulossa lähivuosina isoja investointeja, joiden poistot vaikuttaisivat kustannusvastaavuutta alentavasti.

Kuten edellä mainituilla tulosalueilla myöskään tukitoimintayksiköissä kaikkia poislähteneiden tai eläköityneiden virkoja ei ole täytetty. Tukitoiminnoissa tullaan vähentämään palveluostoja.

Patentit ja tavaramerkit tulosalueelle kuuluva hyödyllisyysmalli on ollut alijäämäinen. Vuonna 2026 hyödyllisyysmalliasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden on arvioitu olevan 49,7 % ja alijäämän noin 172 300 euroa.

Patenttiasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan 82,3 % ja alijäämän noin 3,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2026 patenttiasioille on osoitettu 4,1 miljoonan budjettirahoitus. Vuonna 2027 budjettirahoitusta leikataan 2,7 miljoonaa euroa. Tavaramerkkiasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden on ennustettu vuonna 2026 olevan 94,3 % ja alijäämän noin 240 000 euroa.

Ottaen huomioon, ettei hyödyllisyysmallin merkittävä alijäämäisyys korjaannu esitetyillä maksukorotuksilla, ehdotetaan sen hinnoittelua alle omakustannusarvon vuonna 2027. Samoin patenttiasiat ja tavaramerkkiasiat olisivat selkeästi alijäämäisiä, joten myös ne ehdotetaan hinnoiteltavaksi alle omakustannusarvon vuonna 2027. Patenttiasioiden alijäämä katettaisiin siihen osoitetulla budjettirahoituksella ja tavaramerkkiasioiden sekä hyödyllisyysmallisasioiden alijäämä PRH:n toimintamäärärahoista tai mahdollisuuksien mukaan siirtomäärärahalla.

Alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi säädettäisiin siis patentit ja tavaramerkit tulosalueella patenttiasiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat. Vuoden 2027 aikana selvitetään yhteistyössä PRH:n kanssa toimenpiteet kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi patenttiasioissa, hyödyllisyysmalliasioissa ja tavaramerkkiasioissa.

2.2 Maksuasetuksen pykäliä koskevat muutokset

2.2.1 Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Asetuksen 1 §:ään esitetään uutta suoriteryhmää 13 Henkilöstörahastoja koskevat rekisteriasiat. Muutos perustuu hallituksen esitykseen eduskunnalle työneuvoston ja yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttamista ja tehtävien siirtämistä koskevaksi lainsäädännöksi, jonka mukaan henkilöstörahastojen valvonta ja henkilörahastorekisterin ylläpito siirretään PRH:lle 1.1.2027.

2.2.2 Maksuttomat suoritteet (3 §)

Maksuasetuksen 3 §:n Maksuttomat suoritteet kohtaa 21 esitetään täydennettäväksi tarkennuksella, että maksuttomuus koskee kaupparekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamista koskevaa vuosi-ilmoitusta.

2.3 Maksuasetuksen liitteenä olevan maksutaulukon muutokset

2.3.1. Patentit ja tavaramerkit tulosalue

2.3.1.1 Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

Patenttien maksuihin ei esitetä muutoksia. PRH on korottanut patentteja, hyödyllisyysmalleja ja integroidun piirin piirimalleja koskevia julkisoikeudellisista palveluistaan perimiään maksuja edellisen kerran 1.1.2026. Patenttien vuosimaksut ovat jo kansainvälisesti verrattuna korkealla tasolla. PRH on patenttiasioissa kilpailutilanteessa EPO:n ja joidenkin kansallisten virastojen kanssa. Maksutasossa täytyy huomioida muiden merkittävien patenttivirastojen maksutaso ja markkinoiden koko. Esimerkiksi patenttien vuosimaksut ovat Suomessa jo nykytasolla korkeammat kuin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, joissa markkinoiden koko on suurempi kuin Suomessa. Vuoden 2026 maksujen korotus on näkynyt ennustettua pienempänä EP-patenttien vuosimaksujen määränä, joka johtuu EP-patenttien rauettamisesta. Patentit-suoriteryhmässä kustannusvastaavuuteen on lisäksi merkittävästi vaikuttanut yhtenäispatentin voimaantulo, josta on

odotettavissa tuloutuksia PRH:lle merkittävämmin vasta muutaman vuoden kuluttua, mutta tuloutuksien määriä on edelleen vaikea arvioida. Yhtenäispatentista johtuva budjettikompensaatio 2,7 miljoonaa euroa päättyy julkisen talouden suunnitelman mukaan vuoden 2026 lopussa.

Hyödyllisyysmalli on alun perin tarkoitettu nopeaksi ja halvaksi suojamuodoksi yksinkertaisille keksinnöille. Vuosina 2021–2025 tehdyistä hyödyllisyysmallihakemuksista vain noin 30 % oli yksityishenkilöiden tekemiä. Suojaa käyttävät enenevässä määrin myös suuryritykset.

Hyödyllisyysmallilakia ollaan uudistamassa (HE 128/2026), ja esityksessä ehdotetaan hyödyllisyysmallin keksinnöllisyystason nostaminen samaksi kuin patentilla. Hallituksen esityksen mukaan on todennäköistä, että muutokset lisäävät hyödyllisyysmalleja koskevien mitätöintivaatimusten määrää. Mitätöintivaatimuksen käsittelymaksu on hinnoiteltu kustannuksiin nähden erittäin alhaiseksi oikeudenhoidollisilla perusteilla, koska hyödyllisyysmallin uutuutta tai keksinnöllisyyttä ei tutkita ennen hyödyllisyysmallin rekisteröintiä.

PRH katsoo, että rahoitusta selvitettäessä tulee huomioida hyödyllisyysmallimaksuihin kohdistuva huomattava korotustarve, erityisesti kun PRH:n tulee edelleen tarkistaa saapuvien hyödyllisyysmallien osalta vaatimusten täsmällisyys muotoseikkojen lisäksi ja käsitellä mitätöintivaatimukset patenttien väitekäsittelyä vastaavien kirjeenvaihtokierrosten kautta. Koska hyödyllisyysmalli on suojamuotona päätetty pitää voimassa, on maksuja nostettava lähemmäs kustannusvastaavuutta. Hyödyllisyysmallin rekisteröintimaksuihin esitetään noin 80 %:n korotusta. Rekisteröinnin uudistamismaksuun neljäksi vuodeksi esitetään noin 50 %:n korotusta ja rekisteröinnin uudistamismaksuun kahdeksi vuodeksi esitetään noin 80 %:n korotusta.

#### 2.3.1.2 Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

Tavaramerkki- ja mallioikeusasioita koskeviin maksuihin ei esitetä muutoksia. Nämä maksut ovat jo korkealla tasolla kansainvälisesti. Tavaramerkin maksuja on korotettu viimeksi vuonna 2026. Kustannusvastaavuus on molemmilla suoriteryhmillä hyvällä tasolla tämänhetkisten kysyntäennusteiden perusteella.

Tavaramerkin kustannusvastaavuutta heikentää käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen kansallisena yhteyspisteenä toimiminen, johon liittyvää järjestelmää ylläpidetään tavaramerkkiprosessissa. Järjestelmä perustuu EU-asetukseen (EU)

2023/2411, jota Suomessa täydentää kansallinen laki käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta (274/2026). Tehtävä on osoitettu PRH:lle, mutta siihen ei saada erillistä määrärahaa eikä maksutuloja.

Mallioikeuksia koskevaan lainsäädäntöön on tulossa kokonaisuudistus. Sen tullessa voimaan hinnat on syytä miettiä kokonaan uusiksi. Hakemusmaksujen suhteen mallit ovat nykyisin pahasti alijäämäisiä, mutta ylijäämä tulee korvauksista EUIPO:lta.

2.3.1.3 Teollisoikeusasiamiesasiat

Teollisoikeusasiamiesasioiden maksuihin esitetään korotuksia kustannusten kasvun johdosta kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Maksuja esitetään korotettavaksi noin 10– 30 %. Auktorisoinnin jatkamismaksu poistuu 1.1.2027 voimaan tulevassa lakimuutoksessa (Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetun lain muuttamisesta (1029/2026)). Asiamieskokeiden osallistujamäärät ovat pieniä, jolloin esimerkiksi kokeiden laatiminen ja tarkastaminen on työlästä ja kallista. Myös tilojen vuokrakustannukset ovat nousseet. Teollisoikeusasiamiesasioiden maksuja korotettiin 1.1.2026. Koska auktorisoinnin jatkamismaksu poistuu, muilla maksuilla on katettava poistuneesta maksusta saatuja tuloja. Kahta rekisterimerkintään liittyvää maksua ehdotetaan myös nostettavaksi, jotta ne olisivat yhdenmukaisia muiden PRH:n rekisterimerkintämaksujen kanssa.

2.3.2 Yritykset ja yhteisöt tulosalue

2.3.2.1 Kaupparekisteriasiat

Kaupparekisteriasioihin esitetään joitakin uusia maksuja eräistä lakimuutoksista johtuen. Lisäksi esitetään korotusta tilintarkastusmaksuihin kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Kaupparekisterimaksuihin tehtiin useita korotuksia vuoden 2026 maksuasetukseen.

<u>Muut hakemusasiat</u>

*Hakemus ilmoituksen tai hakemuksen ennakkotarkastuksesta*

Maksuasetuksen liitteenä olevaan maksutaulukkoon esitetään liitettäväksi uusi maksu hakemukselle ilmoituksen tai hakemuksen ennakkotarkastuksesta. Maksun kustannusvastaava hinta on 5000 euroa. Maksu perustuu 1.1.2027 voimaan tulevaan kaupparekisterilain 13 a §:ään.

*Hakemus rekisteristä poistetun yhtiön palauttamiseksi kaupparekisteriin*

Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi maksu kaupparekisteristä poistetun yhtiön rekisteriin palauttamiseksi: Hakemus rekisteristä poistetun yhtiön palauttamiseksi kaupparekisteriin, 510 euroa. Kaupparekisteriin palauttamista koskevan säännöksen (KRL 28 a §) säätämisen yhteydessä hakemuksen käsittelystä arvioitiin aiheutuvan kustannuksia (HE 193/2024):

”Hakemusmenettely tulee aiheuttamaan Patentti- ja rekisterihallituksessa tarpeen kohdistaa resursseja hakemusten käsittelyyn. Riippuen hakemuksesta, voi työmäärä vaihdella. Jos ilmoitusvelvollisella on selvitystilaan tai poistettavaksi määräämisen johtaneen laiminlyönnin lisäksi paljon muita puutteita rekisteritiedoissa tai esimerkiksi seuraamusmaksuja suorittamatta, lisää se hakemuksen käsittelyn työmäärää. Alustavasti on arvioitu hakemuksen käsittelyn vaatiman resurssin vastaavan ainakin ilmoitusvelvollisen perustamisilmoituksen käsittelyä vastaavaa työmäärää. Kustannusten kattamiseksi hakemusten käsittelystä perittäisiin käsittelymaksu.”

Voimassa olevan asetuksen mukaan rekisteriin palauttamishakemuksen käsittelymaksu on 400 euroa, muu elinkeinonharjoittajan perusilmoitus. Edellä mainitun mukaisesti rekisteriin palauttamista koskevien hakemusten käsittely on kuitenkin yhtiön perusilmoitusta työläämpää johtuen siitä, että korjattavia puutteita rekisteriin palautettavan yhtiön tiedoissa on useita. Rekisteriin palautettavan yhtiön osalta hakemuksen käsittelijän on lisäksi tarkistettava Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmästä, että mahdolliset rekisteristä poistamiseen liittyvät laiminlyöntimaksut on suoritettu ja ne ovat lainvoimaisia.

*Hakemus oikeushenkilöiden Legal Person Identifier LPID -tunnisteen myöntämisestä ja ylläpidosta*

Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi maksu Legal Person Identifier - eli LPID-tunnisteen hakemiselle ja hallinnoinnille. Hakemuksen käsittelystä ja tunnisteen ylläpidosta perittäväksi maksuksi esitetään 130 euroa.

EU:ssa on viime vuosien aikana valmisteltu yhteistä lainsäädäntöä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakolle. Euroopan parlamentti äänesti 29.2.2024 eIDAS-asetuksen uudistamisen puolesta ja EU:n neuvosto hyväksyi asetuksen 26.3.2024. Uudistetun eIDAS-asetuksen keskeinen velvoite on, että jäsenvaltioiden tulee tarjota asetuksen vaatimukset täyttävä lompakko viimeistään vuoden 2026 aikana. Lisäksi jäsenvaltioiden tulee toteuttaa lompakkoihin liittyviä tiettyjä muita palveluja. Euroopan unionin eIDAS-asetuksen (electronic IDentification, Authentication and trust Services) uudistaminen, eli eIDAS 2.0 -asetuksen tavoitteena on luoda luotettava ja turvallinen kehys, jonka puitteissa kansalaiset ja yritykset voivat tunnistautua ja jakaa todistettavaa tietoa digitaalisesti yli kansallisten rajojen.

Osana eIDAS 2.0-asetusta otetaan käyttöön eurooppalainen digitaalinen identiteettilompakko (European Digital Identity Wallet, EUDI Wallet), joka mahdollistaa julkisten ja yksityisten toimijoiden tunnistetietojen hallinnan ja jakamisen digitaalisessa muodossa. Uudistetun eIDAS-asetuksen tavoitteiden toimeenpanemiseksi on valtiovarainministeriössä asetettu hanke toimikaudelle 26.4.2024-31.12.2026. Valtiovarainministeriön hankkeen tehtävänä on ohjata eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista Suomessa EU-sääntelyn asettamassa määräajassa. Kansallisen hankkeen myötä myös Suomeen syntyy eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko, jota voi käyttää sujuvaan asiointiin niin kotimaassa kuin EU:n alueella.

Yhtenä hankkeen tavoitteena on edistää oikeushenkilöiden mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin. Hankkeessa on linjattu, että em. tavoitteen toteuttamiseksi hankkeessa toteutetaan oikeushenkilöiden tunnistetietojen eli ns. LPID-tunnisteen (Legal Person Identifier) liikkeellelasku yrityslompakkoon.

LPID-tunniste on eIDAS 2.0-viitearkkitehtuurissa määritelty tapa yksilöidä oikeushenkilöitä, kuten yrityksiä luotettavalla tavalla. Tunniste mahdollistaa yrityksen edustamiseen liittyvien valtuutusten, vastuuroolien ja muiden liiketoimintaa tukevien tietojen liittämisen sähköiseen asiointiin. Oikeushenkilön tunnistetietojen (LPID) liikkeellelasku on osoitettu PRH:n tehtäväksi.

#### 2.3.2.2 Yrityskiinnitysasiat

Yrityskiinnitysasioihin ei esitetä maksumuutoksia vuodelle 2027. Yrityskiinnitysasioiden kustannusvastaavuuden ennakoidaan vuonna 2026 olevan noin 7000 euroa ylijäämäinen (101,8 %). Vuonna 2027 suoriteryhmän ennakoidaan olevan kustannusvastaavalla tasolla.

#### 2.3.2.3 Säätiörekisteriasiat

Säätiörekisteriasioihin ei ehdoteta maksumuutoksia vuodelle 2027. Maksuja korotettiin merkittävästi vuoden 2026 alussa, mutta tällä ei ole ollut toivottua vaikutusta rekisterin julkisoikeudellisen tulorahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuteen. Suoriteryhmän ennustetaan jäävän vuonna 2026 194 000 euroa alijäämäiseksi (69,6 %). Vuonna 2027 kustannusvastaavuuden alijäämän ennakoidaan olevan 268 000 euroa (61,6 %). Kustannusvastaavuutta tulee heikentämään tulevina vuosina tietojärjestelmäuudistushankkeen poistokustannukset. Uudistamishankkeessa säätiöille kehitetään mm. sähköinen asiointipalvelu osaksi YTJ:tä sekä uudistetaan lähes 20 vuotta vanha säätiöilmoitusten ja -hakemusten käsittelyjärjestelmä ja liitetään se osaksi kaupparekisterin käsittelyjärjestelmää.

#### 2.3.2.4 Yhdistysrekisteriasiat

Yhdistysrekisteriasioihin ei esitetä maksumuutoksia vuodelle 2027. Rekisterin kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan 205 000 euroa ylijäämäinen (104,7 %) vuonna 2027.

#### 2.3.2.5 Tilintarkastajarekisteri-asiat

Maksutaulukon kohdassa 15 Tilintarkastajia koskevat asiat oleviin tilintarkastajatutkintojen ja kelpoisuuskokeiden osallistumismaksuihin, laaduntarkistuksen tuntiperusteiseen maksuun, maksuun ennakkotiedosta hyväksymisen edellytysten täyttymisestä sekä tillintarkastajarekisterin todistusmaksuun esitetään keskimäärin 33 %:n korotusta.

Perusteena maksujen korotusesitykselle on se, että maksut eivät ole kustannusvastaavalla tasolla. Maksujen tasoa ei ole tarkistettu ainakaan vuoden 2016 jälkeen, jolloin tilintarkastajia koskevat asiat siirtyivät Keskuskauppakamarista PRH:n vastuulle. Todennäköistä on, että maksut ovat olleet samalla tasolla jo tätä ennen. Maksuissa ei näin ollen ole huomioitu vuosittaisia palkkojen, vuokrien ja mm. tutkintojen laatimisen, käännätyksen ja arvioinnin palkkioiden korotuksia, jotka ovat erityisesti 2020-luvun alkupuolella olleet merkittäviä.

Lisäksi maksutaulukosta esitetään poistettavaksi maksu HT-, JHT- ja KRT-tutkinnon 7-9- opintopisteen laajuisesta lisätehtävästä, koska enimmäispistemäärä HT-, JHT- ja KRT-tutkinnoissa on Työ- ja elinkeinoministeriön asetusten 1442/2015 ja 392/2025 mukaan 6.

2.3.2.6 Henkilöstörahastoja koskevat asiat

Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi kohta 17 Henkilöstörahastoja koskevat rekisteriasiat. Perusteena on hallituksen esitys eduskunnalle työneuvoston ja yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttamista ja tehtävien siirtämistä koskevaksi lainsäädännöksi, jonka mukaan henkilöstörahastojen valvonta ja henkilörahastorekisterin ylläpito siirretään PRH:lle 1.1.2027.

Esitettävät maksut, henkilöstörahaston rekisteröinti, 550 euroa, henkilöstörahaston sääntömuutoksen rekisteröinti, 350 euroa, ja muu muutos henkilöstörahastoon, 350 euroa, perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön maksullisia suoritteita koskevan asetuksen 236/2026 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

*Säännöskohtaiset perustelut*

Asetusehdotus

**1 §.** *Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet*. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa tarkoitettuihin suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Ehdotetun 1 §:n 2 momentti sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavan luettelon PRH:n suoriteryhmistä, kuitenkin niin, että patenttiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat jäljempänä ehdotetun mukaisesti hinnoiteltaisiin vuonna 2027 alle omakustannusarvon. Lisäksi lainkohtaan lisättäisiin uusi kohta 13 Henkilöstörahastoja koskevat rekisteriasiat. Muutos perustuu hallituksen esitykseen eduskunnalle työneuvoston ja yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttamista ja tehtävien siirtämistä koskevaksi lainsäädännöksi, jonka mukaan henkilöstörahastojen valvonta ja henkilörahastorekisterin ylläpito siirretään PRH:lle 1.1.2027.

Suoriteryhmiä ovat PRH:n kunkin rekisterin muodostamat kokonaisuudet. Rekistereistä säädetään niitä koskevissa erityislaeissa, kuten patenttilaissa (550/1967), kaupparekisterilaissa (564/2023) ja säätiölaissa (487/2015).

**2 §.** *Alle omakustannusarvon hinnoitellut julkisoikeudelliset suoritteet*. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentti sisältää säännökset niistä tilanteista, joissa julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu

voidaan tai se tulee määrätä alle omakustannusarvoon. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Lisäksi maksu voidaan määrätä alle omakustannusarvon teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteen käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista (503/1989) tai uskonnonvapauslaista (453/2003) johtuvia asioita. Nykyisin yhdistysrekisterin ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon ja erotus katetaan budjettivaroin. Ehdotuksen mukaan nämä suoritteet hinnoiteltaisiin jatkossakin nykytilaa vastaavasti alle omakustannusarvon.

Alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi ehdotetaan vuonna 2027 myös patenttiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat, joiden hinnoittelusta kustannusvastaavasti on aiemmin säädetty maksuasetuksen 1 §:n mukaisesti. Ehdotus perustuu Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentissa teollisuuspoliittisesta perusteesta säädettyyn. Teollisoikeuksilla ja niiden turvaamisella on keskeinen merkitys Suomen taloudelle, kilpailukyvylle ja innovaatiotoiminnalle.

**3 §.** *Maksuttomat suoritteet*. Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syystä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Edelleen Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentin mukaan teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteen käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista tai uskonnonvapauslaista johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää se kokonaan perimättä. Lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää noudattaen, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja tämän lain 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhmät ovat

maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein.

Asetuksen 3 § sisältäisi luettelon maksuttomista suoritteista. Kohtaa 21 esitetään täydennettäväksi tarkennuksella, että maksuttomuus koskee kaupparekisteritietojen ajantasaisuuden tarkistamista koskevaa vuosi-ilmoitusta.

Muilta osin pykälässä maksuttomiksi säädetyt suoritteet vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**4 §.** *Liiketaloudelliset suoritteet*. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 4 §:n mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen muiden kuin 3 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Valtion talousarviossa voidaan osoittaa määräraha liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden hintojen alentamiseksi. Tätä vastaavasti asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin niistä suoritteista, jotka Patentti- ja rekisterihallitus hinnoittelee liiketaloudellisin perustein. Tällaisia suoritteita olisivat selvitykset ja tutkimukset, koulutus- ja konsultointipalvelut, julkaisut, jäljenteet, rekisteri- ja tietokantapalvelut, Patentti- ja rekisterihallituksen hallinnassa olevien laitteiden ja tilojen käyttö sekä muut tilaukseen tai toimeksiantoon perustuvat palvelut ja suoritteet. Pykälä vastaisi voimassa olevaa asetusta. PRH:n liiketaloudellisten suoritteiden kokonaiskertymä oli vuonna 2025 yhteensä 5 017 000 euroa.

**5 §**. *Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelu*. Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoitteluperusteista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa ja ehdotetussa maksuasetuksessa. Yksittäisistä suoritteista perittävät maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Asetuksen 5 § sisältäisi selvyyden vuoksi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla säännöksen siitä, että 1 ja 2 §:ssä tarkoitetut maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan taulukkoon. Julkisoikeudellisten suoritteiden kokonaiskertymä oli vuonna 2025 yhteensä 50 714 000 euroa ja kokonaiskustannusvastaavuus oli 87,3 %.

**6 §**. *Voimaantulo.* Uusi asetus ja sen maksutaulukko tulisivat voimaan 1.1.2027. Nykyisen maksuasetuksen voimassaolo päättyy 31.12.2026. Uusi asetus olisi voimassa 31.12.2027 saakka.

Asetusehdotuksen liite

**1.** *Kansalliset patenttiasiat.* Liitteen 1 kohdassa säädettäisiin kansallisista patenttiasioista perittävistä maksuista.

Hakemusten käsittelystä, rekisteröinnistä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla sekä vuosimaksuilla. Käsittelymaksuilla katetaan neljännes kustannuksista ja vuosimaksuilla kolme neljännestä, vaikka kustannuksista valtaosa syntyy käsittelyn alkuvaiheessa. Tämä on harkittu ja kansainvälisesti yleisesti käytetty periaate. Näin hakemuksen tekemisen ja patentoinnin kynnys on matala.

Patenttiasioiden maksut ovat kansainvälisesti vertailtuna korkeita eikä niihin siten esitetä korotuksia. Maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

Taulukossa ehdotetut vuosimaksut soveltuvat myös Suomessa voimaansaatettuihin Euroopan patenttiviraston myöntämiin eurooppapatentteihin.

**2.** *Kansalliset hyödyllisyysmallioikeusasiat.* Liitteen 2 kohdassa säädettäisiin kansallisista hyödyllisyysmallioikeusasioista perittävistä maksuista. Rekisteröintimaksuihin esitetään noin 80 %:n korotusta. Rekisteröinnin uudistamismaksuun neljäksi vuodeksi esitetään noin 50 %:n korotusta ja rekisteröinnin uudistamismaksuun kahdeksi vuodeksi esitetään noin 80 %:n korotusta.

**3.** *Patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaiset asiat***.** Patenttiyhteistyösopimus (PCT) sisältää varsinaisen sopimustekstin lisäksi sopimusta koskevat sovellutussäännöt (Regulations under the Patent Cooperation Treaty), jäljempänä *PCT-sääntö*. Ehdotettu liitteen 3 kohta sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla PCT-sääntöjen perusteella määräytyvät maksut, joita voidaan muuttaa vain sääntömuutosten yhteydessä. Osaa maksuista voidaan muuttaa ilman sääntömuutoksia.

Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**4.** *Eurooppapatenttiasiat.* Liitteen 4 kohdassa säädettäisiin eurooppapatenttiasioita koskevista maksuista. Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**5.** *Lisäsuojatodistusasiat.* Liitteen 5 kohdassa säädettäisiin lisäsuojatodistusasioita koskevista maksuista. Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**6.** *Integroidun piirin piirimalliasiat.* Liitteen 6 kohdassa säädettäisiin integroidun piirin piirimalliasioita koskevista maksuista. Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**7.** *Teollisoikeusasiamiesasiat.* Liitteen 7 kohdassa säädettäisiin teollisoikeusasiamiesasioita koskevista maksuista. Teollisoikeusasiamiesrekisterin eräitä maksuja esitetään korotettavaksi noin 10–30 %. Asiamiestutkintoon osallistumismaksua (teollisoikeuskohtaista osaa) esitetään korotettavaksi 300 eurosta 400 euroon ja auktorisoinnin myöntämismaksua 230 eurosta 250 euroon. Auktorisoinnin jatkamismaksusta esitetään luovuttavaksi. Maksuja eräiden muutosten merkinnästä esitetään korotettavaksi 60 eurosta 100 euroon.

**8.** *Tavaramerkkiasiat.* Liitteen 8 kohdassa säädettäisiin tavaramerkkiasioista perittävistä maksuista. Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**9.** *Mallioikeusasiat.* Liitteen 9 kohdassa säädettäisiin mallioikeusasioista perittävistä maksuista. Ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**10.** *Kaupparekisteriasiat.* Liitteen 10 kohdassa säädettäisiin kaupparekisteriasioita koskevista maksuista. Ehdotetaan, että nykyiset maksut pysyisivät ennallaan. Kohtaan ”muut hakemusasiat” esitettäisiin kuitenkin eräitä uusia maksuja.

Maksutaulukkoon esitetään liitettäväksi uusi maksu hakemukselle ilmoituksen tai hakemuksen ennakkotarkastuksesta. Maksun kustannusvastaava hinta on 5000 euroa. Maksu perustuu 1.1.2027 voimaan tulevaan kaupparekisterilain 13 a §:ään.

Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi maksu kaupparekisteristä poistetun yhtiön rekisteriin palauttamiseksi: Hakemus rekisteristä poistetun yhtiön palauttamiseksi kaupparekisteriin, 510 euroa. Kaupparekisteriin palauttamista koskevan säännöksen (KRL 28 a §) säätämisen yhteydessä hakemuksen käsittelystä arvioitiin aiheutuvan kustannuksia (HE 193/2024). Voimassa olevan asetuksen mukaan rekisteriin palauttamishakemuksen käsittelymaksu on 400 euroa, muu elinkeinonharjoittajan perusilmoitus. Edellä mainitun mukaisesti rekisteriin palauttamista koskevien hakemusten käsittely on kuitenkin yhtiön perusilmoitusta työläämpää johtuen siitä, että korjattavia puutteita rekisteriin palautettavan yhtiön tiedoissa on useita. Rekisteriin palautettavan yhtiön osalta hakemuksen käsittelijän on lisäksi tarkistettava Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmästä, että mahdolliset rekisteristä poistamiseen liittyvät laiminlyöntimaksut on suoritettu ja ne ovat lainvoimaisia.

Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi maksu Legal Person Identifier - eli LPID-tunnisteen hakemiselle ja hallinnoinnille. Hakemuksen käsittelystä ja tunnisteen ylläpidosta perittäväksi maksuksi esitetään 130 euroa. Maksu liittyy EU:ssa viime vuosien aikana valmisteltuun yhteiseen lainsäädäntöön eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakolle.

**11.** *Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasiat.* Liitteen 11 kohdassa säädettäisiin yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**12.** *Yrityskiinnitysasiat.* Liitteen 12 kohdassa säädettäisiin yrityskiinnitysasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**13.** *Säätiörekisteriasiat.* Liitteen 13 kohdassa säädettäisiin säätiörekisteriasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**14.** *Yhdistysrekisteriasiat.* Liitteen 14 kohdassa säädettäisiin yhdistysrekisteriasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

**15.** *Tilintarkastajia koskevat asiat.* Liitteen 15 kohdassa säädettäisiin tilintarkastajatutkinnoista, kelpoisuuskokeen osallistumismaksusta, tilintarkastajatutkintorekisteriä koskevista maksuista ja muista maksuista.

Tilintarkastajatutkintojen ja kelpoisuuskokeiden osallistumismaksuihin, laaduntarkistuksen tuntiperusteiseen maksuun, maksuun ennakkotiedosta hyväksymisen edellytysten täyttymisestä sekä tillintarkastajarekisterin todistusmaksuun esitetään keskimäärin 33 %:n korotusta.

Lisäksi maksutaulukosta esitetään poistettavaksi maksu HT-, JHT- ja KRT-tutkinnon 7-9 opintopisteen laajuisesta lisätehtävästä, koska enimmäispistemäärä HT-, JHT- ja KRT-tutkinnoissa on Työ- ja elinkeinoministeriön asetusten 1442/2015 ja 392/2025 mukaan 6.

**16.** *Edunsaajia koskevat rekisteriasiat.* Liitteen 16 kohdassa säädettäisiin rekisteriotteen antamista yhteisön tosiasiallisista edunsaajista koskevasta maksusta. Ehdotetun maksun suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

**17.** *Henkilöstörahastoja koskevat rekisteriasiat.* Maksutaulukkoon esitetään lisättäväksi uusi kohta henkilöstörahastoja koskeville rekisteriasioille. Perusteena on hallituksen esitys eduskunnalle työneuvoston ja yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttamista ja tehtävien siirtämistä koskevaksi lainsäädännöksi, jonka mukaan henkilöstörahastojen valvonta ja henkilörahastorekisterin ylläpito siirretään PRH:lle 1.1.2027.

Esitettävät maksut, henkilöstörahaston rekisteröinti, 550 euroa, henkilöstörahaston sääntömuutoksen rekisteröinti, 350 euroa, ja muu muutos henkilöstörahastoon, 350 euroa, perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön maksullisia suoritteita koskevan asetuksen 236/2026 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Uusi kohta siirtäisi aiemman kohdan ”Muut suoritteet” uudeksi 18 kohdaksi.

**18.** *Muut suoritteet.* Liitteen 18 kohdassa säädettäisiin muista suoritteista perittävistä maksuista. Ehdotettujen maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

## 3 Asian valmistelu

Patentti- ja rekisterihallitus teki 1.10.2026 työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen uudeksi Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annettavaksi työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi ja sen liitteeseen sijoitettavaksi maksutaulukoksi ajalle 1.1.2027–31.12.2027.

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- elinkeinoministeriössä ja se perustuu mainittuun PRH:n esitykseen.

Asetusehdotus oli lausuntokierroksella (lausuntopalvelu.fi) [ .– ].11.2026.

[Lausuntopalaute lisätään lausuntokierroksen jälkeen.]

## 4 Vaikutukset

### *4.1 Taloudelliset vaikutukset*

PRH on nettobudjetoitu virasto ja sen toiminnan rahoitus perustuu asiakkailta perittäviin maksuihin. PRH:n tuloista noin 78 % muodostuu omista maksutuloista. Yrityksiä ja yhteisöjä palvelevana virastona PRH:n rahoitus on riippuvainen talouden suhdanteista

ja yritystoiminnan aktiivisuudesta. Muutoksia näissä tekijöissä on mahdotonta luotettavasti ennustaa, mutta normaalissa taloudellisessa tilanteessa PRH:n suoritteiden kysyntä on varsin vakaata.

Vuonna 2026 Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 51,7 miljoonaa euroa. Koko Patentti- ja rekisterihallituksen osalta maksujen kustannusvastaavuus on ollut 84 % tammi-elokuussa 2026, mutta todellinen koko vuotta koskeva kustannusvastaavuuden arviointi voidaan tehdä vasta kun koko vuoden tiedot ovat saatavilla. Vuonna 2025 asetuksen suoritteiden mukainen kustannusvastaavuus oli 89 %.

Vuonna 2027 ehdotetun maksuasetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 51,5 miljoonaa euroa ja koko Patentti- ja rekisterihallituksen osalta kustannusvastaavuudeksi 80 %.

Hyödyllisuusmallien ja tilintarkastajien maksuihin tehtävät muutokset vahvistavat kustannusvastaavuutta.

#### 4.1.1 Patentit ja tavaramerkit tulosalue

##### 4.1.1.1 Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

Patenttiasiat ehdotetaan vuonna 2027 alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi. Patenttiasioille on osoitettu vuodelle 2026 talousarviosta 4,1 miljoonaa euroa, jolloin määräraha huomioiden suoriteryhmän ylijäämä olisi noin 0,7 miljoonaa euroa.

| Patentti | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | 2025 | 2026E | 2027E | 2028E |
| | | | ei esitetä maksujen muutoksia | ei esitetä maksujen muutoksia |
| TOIMINNAN ERILLISTUOTOT | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | 157 257 | 100 000 | 120 000 | 120 000 |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 16 873 178 | 16 433 000 | 15 738 000 | 15 136 000 |
| Muut tuotot | 510 741 | 953 000 | 1 549 800 | 2 191 000 |
| ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ | 17 541 176 | 17 486 000 | 17 407 800 | 17 447 000 |
| | | | | |
| TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 37 923 | 39 600 | 39 700 | 39 800 |
| Henkilöstökustannukset | 12 383 711 | 11 661 160 | 11 857 251 | 12 142 996 |
| Vuokrat | 681 009 | 360 819 | 244 278 | 237 296 |
| Palvelujen ostot | 1 891 636 | 1 608 129 | 2 081 334 | 2 234 656 |
| Poistot ja käyttöomaisuuden korot | 1 099 134 | 1 107 731 | 1 078 901 | 1 052 321 |
| Muut erilliskustannukset | 703 020 | 1 084 625 | 823 964 | 840 169 |
| ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ | 16 796 433 | 15 862 064 | 16 125 428 | 16 547 237 |
| | | | | |
| Keskitettyjen toimintojen kustannukset yhteensä | 5 595 250 | 5 390 453 | 5 068 030 | 4 841 539 |
| Kokonaiskustannukset yhteensä | 22 391 682 | 21 252 518 | 21 193 458 | 21 388 776 |
| Ylijäämä/alijäämä | - 4 850 506 | - 3 766 518 | - 3 785 658 | - 3 941 776 |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS | 78,3 % | 82,3 % | 82,1 % | 81,6 % |
| | | | | |
| Kompensaatio | 4 100 000 | 4 100 000 | 1 400 000 | 1 400 000 |
| Kustannusvastaavuus kompensaatiolla | 97 % | 102 % | 89 % | 88 % |

Hyödyllisyysmallin kustannusvastaavuus on aina ollut matala, koska maksuja ei ole aiemmin nostettu vastaamaan kustannuksia. Samaan aikaan hyödyllisyysmallilaissa säädetyt kriteerit hyödyllisyysmallin rekisteröinnille, joita PRH arvioi hakemuskäsittelyvaiheessa, sekä mitätöintivaatimuksen käsittely edellyttävät PRH:lta merkittävää työpanosta.

Vuosina 2000–2018 hyödyllisyysmalleja rekisteröitiin noin 400–500 kappaletta vuodessa. 2020-luvulla rekisteröintimäärät laskivat 200–300 kappaleen tasolle. Vuonna 2024 rekisteröitiin 192 hyödyllisyysmallia, mutta vuonna 2025 määrä nousi 238 hyödyllisyysmalliin. Vuonna 2026 hyödyllisyysmalleja on rekisteröity samaan tahtiin kuin viime vuonna. Maksujen korotus 1.1.2026 ei vaikuttanut hyödyllisyysmallin kysyntään.

Nykyisin hyödyllisyysmallin rekisteröintimaksulla 250 euroa sähköinen ja 310 euroa ei-sähköinen saa suojan neljäksi vuodeksi. Verrattaessa patenttiin: hakemusmaksu ja neljän vuoden suoja-aika maksaa 840 euroa sähköiselle patenttihakemukselle ja 970 euroa ei-sähköiselle patenttihakemukselle.

Hyödyllisyysmallia ei myöskään tutkita, ellei hakija sitä erikseen pyydä. Hyödyllisyysmallin hakija säästää aikaa ja rahaa verrattuna patenttihakemuksen käsittelyprosessiin, jossa hakemus tutkitaan ja hakija joutuu vastaamaan välipäätöksiin. Hyödyllisyysmallin hakija joutuu vastaamaan välipäätöksiin ainoastaan, jos rekisteröitävyystarkastuksessa havaitaan hyödyllisyysmallilain vastaisuuksia ja pyydetään korjauksia. Patentin myöntämisvaiheessa hakijan täytyy maksaa lisäksi julkaisumaksu, joka on 450 euroa sähköiselle julkaisulle ja 580 euroa ei-sähköiselle. Kokonaiskustannukset jäävät siten hyödyllisyysmallilla alhaisemmaksi kuin patentilla.

Kokonaisuutena ehdotettu korotus hyödyllisyysmallin rekisteröintimaksulle on siis kohtuullinen verrattuna suoja-aikaan neljä vuotta. Hyödyllisyysmallin maksut olisivat korotuksen jälkeenkin matalammalla tasolla kuin patentilla.

Hyödyllisyysmallien kysyntä on asettunut noin 200–300 kappaleen vuositasolle eikä maksujen korotusten arvioida vaikuttavan kysyntään merkittävästi. Samaan aikaan hyödyllisyysmallin kustannuksia PRH:ssa pyritään vähentämään käsittelyprosessin parannuksilla. Maksujen korotukset ja kustannusten vähentäminen parantaisivat kustannusvastaavuutta noin 82 %:iin, kun vuonna 2025 se oli 44,9 %.

| **Hyödyllisyysmalli** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | |
| | 2025 | 2026E | 2027E | 2027E | 2028E | 2028E |
| | | | ilman maksujen muutosta | esitetyt maksujen muutokset | ilman maksujen muutosta | esitetyt maksujen muutokset |
| TOIMINNAN ERILLISTUOTOT | | | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | - | | | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 169 395 | 170 000 | 170 000 | 275 000 | 170 000 | 275 000 |
| Muut tuotot | - | | | | | |
| ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ | 169 395 | 170 000 | 170 000 | 275 000 | 170 000 | 275 000 |
| | | | | | | |
| TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET | | | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | | 500 | 500 | 500 | 500 | 500 |
| Henkilöstökustannukset | 220 995 | 183 638 | 186 128 | 186 128 | 185 641 | 185 641 |
| Vuokrat | 14 443 | 10 597 | 5 971 | 5 971 | 4 029 | 4 029 |
| Palvelujen ostot | 28 384 | 35 332 | 38 898 | 38 898 | 43 411 | 43 411 |
| Poistot ja käyttöomaisuuden korot | - | - | - | - | - | - |
| Muut erilliskustannukset | 4 279 | 9 747 | 11 724 | 11 724 | 12 027 | 12 027 |
| ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ | 268 101 | 239 814 | 243 222 | 243 222 | 245 608 | 245 608 |
| | | | | | | |
| Keskitettyjen toimintojen kustannukset yhteensä | 108 988 | 102 470 | 90 614 | 90 614 | 84 583 | 84 583 |
| Kokonaiskustannukset yhteensä | 377 089 | 342 284 | 333 836 | 333 836 | 330 191 | 330 191 |
| Ylijäämä/alijäämä | - 207 694 | - 172 284 | - 163 836 | - 58 836 | - 160 191 | - 55 191 |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS | 44,9 % | 49,7 % | 50,9 % | 82,4 % | 51,5 % | 83,3 % |

### 4.1.1.2 Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

Tavaramerkki- mallioikeusasioihin ei esitetä muutoksia. Tavaramerkkiasiat ehdotetaan vuonna 2027 alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi.

| **Tavaramerkki** | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | 2025 | 2026E | 2027E | 2028E |
| | | | ei esitetä maksujen muutoksia | ei esitetä maksujen muutoksia |
| TOIMINNAN ERILLISTUOTOT | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | 74 171 | 63 000 | 63 000 | 63 000 |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 2 982 390 | 3 150 000 | 3 150 000 | 3 150 000 |
| Muut tuotot | 641 201 | 723 000 | 650 000 | 650 000 |
| ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ | 3 697 762 | 3 936 000 | 3 863 000 | 3 863 000 |
| | | | | |
| TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 342 | 1 000 | 1 000 | 1 000 |
| Henkilöstökustannukset | 1 975 234 | 1 956 624 | 1 981 283 | 2 045 844 |
| Vuokrat | 111 755 | 72 810 | 50 290 | 46 848 |
| Palvelujen ostot | 571 403 | 637 615 | 572 262 | 606 588 |
| Poistot ja käyttöomaisuuden korot | 204 141 | 207 473 | 186 848 | 152 775 |
| Muut erilliskustannukset | 205 047 | 197 941 | 93 600 | 95 900 |
| ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ | 3 067 922 | 3 073 462 | 2 885 284 | 2 948 955 |
| | | | | |
| Keskitettyjen toimintojen kustannukset yhteensä | 957 569 | 1 101 432 | 1 044 321 | 1 006 166 |
| Kokonaiskustannukset yhteensä | 4 025 491 | 4 174 894 | 3 929 605 | 3 955 121 |
| Ylijäämä/alijäämä | - 327 729 | - 238 894 | - 66 605 | - 92 121 |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS | 91,9 % | 94,3 % | 98,3 % | 97,7 % |

| **Mallioikeus** | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | 2025 | 2026E | 2027E | 2028E |
| | | | ei esitetä maksujen muutoksia | ei esitetä maksujen muutoksia |
| TOIMINNAN ERILLISTUOTOT | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | 431 | - | - | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 58 821 | 70 000 | 60 000 | 50 000 |
| Muut tuotot | 130 795 | 148 000 | 120 000 | 120 000 |
| ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ | 190 047 | 218 000 | 180 000 | 170 000 |
| | | | | |
| TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | - | - | - | - |
| Henkilöstökustannukset | 61 959 | 63 937 | 65 472 | 67 109 |
| Vuokrat | 7 620 | 6 508 | 3 678 | 1 258 |
| Palvelujen ostot | 36 485 | 76 155 | 58 630 | 61 446 |
| Poistot ja käyttöomaisuuden korot | 3 273 | 3 206 | 3 117 | 3 778 |
| Muut erilliskustannukset | 15 960 | 25 070 | 16 600 | 16 800 |
| ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ | 125 297 | 174 876 | 147 497 | 150 391 |
| | | | | |
| Keskitettyjen toimintojen kustannukset yhteensä | 29 261 | 30 010 | 27 495 | 26 348 |
| Kokonaiskustannukset yhteensä | 154 558 | 204 885 | 174 993 | 176 739 |
| Ylijäämä/alijäämä | 35 489 | 13 115 | 5 007 | - 6 739 |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS | 123,0 % | 106,4 % | 102,9 % | 96,2 % |

#### 4.1.1.3 Teollisoikeusmiesasiat

Teollisoikeusasiamiesasioiden eräisiin maksuihin ehdotetaan korotuksia kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

| Teollisoikeusasiamiesrekisteri | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 2025 | 2026E | 2027E ilman maksujen muutosta | 2027E esitetyt maksujen muutokset | 2028E ilman maksujen muutosta | 2028E esitetyt maksujen muutokset |
| TOIMINNAN ERILLISTUOTOT | | | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | - | | | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 16 330 | 15 000 | 5 000 | 15 000 | 5 000 | 15 000 |
| Muut tuotot | - | | | | | |
| ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ | 16 330 | 15 000 | 5 000 | 15 000 | 5 000 | 15 000 |
| | | | | | | |
| TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET | | | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | - | - | - | - | - | - |
| Henkilöstökustannukset | 48 345 | 95 306 | 69 400 | 69 400 | 64 236 | 64 236 |
| Vuokrat | 9 696 | 7 804 | 6 918 | 6 918 | 6 958 | 6 958 |
| Palvelujen ostot | 456 | 247 | 6 006 | 6 006 | 6 271 | 6 271 |
| Pääomakustannukset | - | - | - | - | - | - |
| Muut erilliskustannukset | 111 | - | - | - | - | - |
| ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ | 58 608 | 103 357 | 82 323 | 82 323 | 77 465 | 77 465 |
| | | | | | | |
| Keskitettyjen toimintojen kustannukset yhteensä | 59 573 | 52 329 | 28 958 | 28 958 | 25 589 | 25 589 |
| Kokonaiskustannukset yhteensä | 118 181 | 155 686 | 111 282 | 111 282 | 103 054 | 103 054 |
| Ylijäämä/alijäämä | - 101 851 | - 140 686 | - 106 282 | - 96 282 | - 98 054 | - 88 054 |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS | 13,8 % | 9,6 % | 4,5 % | 13,5 % | 4,9 % | 14,6 % |
| | | | | | | |
| Kompensaatio | 80 000 | 80 000 | 80 000 | 80 000 | 80 000 | 80 000 |
| Kustannusvastaavuus kompensaatiolla | 82 % | 61 % | 76 % | 85 % | 82 % | 92 % |

### 4.1.2 Yritykset ja yhteisöt tulosalue

#### 4.1.2.1 Kaupparekisteriasiat

Kaupparekisteriasioihin esitettävien muutosten arvioidaan kasvattavan julkisoikeudellista tulokertymää 553 000 eurolla vuonna 2027. Rekisterin kustannusvastaavuusennuste on muutoksen jälkeen 202 000 euroa (100,7 %) ylijäämäinen vuonna 2027.

**Kaupparekisterin kustannusvastaavuus 2025-2027**
**vain julkisoikeudelliset suoritteet**

| KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen |
|---|---|---|---|---|
| **TUOTOT** | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 28 341 465 | 28 666 680 | 28 983 355 | 29 536 955 |
| Tileistäpoistot | | | | |
| Muut tuotot | | | | |
| **Tuotot yhteensä** | **28 341 465** | **28 666 680** | **28 983 355** | **29 536 955** |
| | | | | |
| **KUSTANNUKSET** | | | | |
| **Erilliskustannukset** | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 4 926 | 6 863 | 6 863 | 6 840 |
| Henkilöstökustannukset | 7 756 679 | 8 550 938 | 9 245 336 | 9 245 336 |
| Vuokrat | 603 514 | 411 042 | 328 243 | 328 243 |
| Palvelujen ostot | 8 067 933 | 9 035 207 | 9 300 425 | 9 300 425 |
| Pääomakustannukset | 3 187 454 | 4 612 845 | 4 878 518 | 4 878 518 |
| Muut erilliskustannukset | 443 513 | 661 583 | 649 727 | 649 727 |
| **Erilliskustannukset yhteensä** | **20 064 019** | **23 278 477** | **24 409 111** | **24 409 088** |
| **Yhteiskustannukset** | **5 201 119** | **5 984 566** | **6 425 895** | **6 425 895** |
| **KUSTANNUKSET YHTEENSÄ** | **25 265 138** | **29 263 043** | **30 835 006** | **30 834 983** |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **3 076 327** | **-596 362** | **-1 851 651** | **-1 298 028** |
| **BUDJETTIMÄÄRÄRAHA (€)** | **1 500 000** | **1 500 000** | **1 500 000** | **1 500 000** |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **4 576 327** | **903 638** | **-351 651** | 201 972 |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (%) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **118,1 %** | **103,1 %** | **98,9 %** | **100,7 %** |

### 4.1.2.2 Säätiörekisteriasiat

Maksuja korotettiin merkittävästi vuoden 2026 alussa, mutta tällä ei ole ollut toivottua vaikutusta rekisterin julkisoikeudellisen tulorahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuteen. Suoriteryhmän ennustetaan jäävän vuonna 2026 194 000 euroa alijäämäiseksi (69,6 %). Vuonna 2027 kustannusvastaavuuden alijäämän ennakoidaan olevan 268 000 euroa (61,6 %). Kustannusvastaavuutta tulee heikentämään tulevina vuosina tietojärjestelmäuudistushankkeen poistokustannukset. Uudistamishankkeessa säätiöille kehitetään mm. sähköinen asiointipalvelu osaksi YTJ:tä sekä uudistetaan lähes 20 vuotta vanha säätiöilmoitusten ja -hakemusten käsittelyjärjestelmä ja liitetään se osaksi kaupparekisterin käsittelyjärjestelmää.

| Säätiörekisterin kustannusvastaavuus 2025-2027 | | | |
|---|---|---|---|
| vain julkisoikeudelliset suoritteet | | | |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027** |
| **TUOTOT** | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 372 217 | 444 000 | 429 000 |
| Tileistäpoistot | | | |
| Muut tuotot | | | |
| **Tuotot yhteensä** | **372 217** | **444 000** | **429 000** |
| | | | |
| **KUSTANNUKSET** | | | |
| **Erilliskustannukset** | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 0 | 0 | 0 |
| Henkilöstökustannukset | 278 248 | 265 260 | 262 394 |
| Vuokrat | 13 162 | 7 681 | 6 733 |
| Palvelujen ostot | 156 869 | 203 245 | 277 404 |
| Pääomakustannukset | 3 027 | 2 091 | 6 652 |
| Muut erilliskustannukset | 4 441 | 7 869 | 9 573 |
| **Erilliskustannukset yhteensä** | **455 747** | **486 145** | **562 756** |
| **Yhteiskustannukset** | **132 435** | **151 704** | **133 791** |
| **KUSTANNUKSET YHTEENSÄ** | **588 182** | **637 850** | **696 546** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **-215 965** | **-193 850** | **-267 546** |
| **BUDJETTIMÄÄRÄRAHA (€)** | | | |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **-215 965** | **-193 850** | **-267 546** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (%) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **63,3 %** | **69,6 %** | **61,6 %** |
| | | | |

### 4.1.2.3 Yhdistysrekisteriasiat

Yhdistysrekisterin kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan 205 000 euroa ylijäämäinen (104,7 %) vuonna 2027.

**Yhdistysrekisterin kustannusvastaavuus 2025-2027**
**vain julkisoikeudelliset suoritteet**

| KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 |
|---|---|---|---|
| **TUOTOT** | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 1 223 260 | 1 387 000 | 1 398 000 |
| Tileistäpoistot | | | |
| Muut tuotot | | | |
| **Tuotot yhteensä** | **1 223 260** | **1 387 000** | **1 398 000** |
| | | | |
| **KUSTANNUKSET** | | | |
| **Erilliskustannukset** | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 358 | 461 | 461 |
| Henkilöstökustannukset | 706 436 | 645 446 | 731 202 |
| Vuokrat | 74 543 | 52 218 | 45 359 |
| Palvelujen ostot | 1 003 855 | 1 136 569 | 1 298 967 |
| Pääomakustannukset | 1 866 090 | 1 824 489 | 1 661 228 |
| Muut erilliskustannukset | 29 273 | 46 050 | 46 971 |
| **Erilliskustannukset yhteensä** | **3 680 555** | **3 705 232** | **3 784 188** |
| **Yhteiskustannukset** | **524 156** | **468 162** | **582 954** |
| **KUSTANNUKSET YHTEENSÄ** | **4 204 711** | **4 173 394** | **4 367 142** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **-2 981 451** | **-2 786 394** | **-2 969 142** |
| **BUDJETTIMÄÄRÄRAHA (€)** | **3 174 000** | **3 174 000** | **3 174 000** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **192 549** | **387 606** | **204 858** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (%) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **104,6 %** | **109,3 %** | **104,7 %** |
| | | | |

### 4.1.2.4 Yrityskiinnityksiä koskevat asiat

Yrityskiinnitysasioiden kustannusvastaavuuden ennakoidaan vuonna 2026 olevan noin 7000 euroa ylimääräinen (101,8 %). Vuonna 2027 suoriteryhmän ennakoidaan olevan kustannusvastaavalla tasolla.

| Yrityskiinnitys kustannusvastaavuus 2025-2027<br>vain julkisoikeudelliset suoritteet | | | |
|---|---|---|---|
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026** | **Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027** |
| **TUOTOT** | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 366 166 | 378 000 | 362 000 |
| Tileistäpoistot | | | |
| Muut tuotot | | | |
| **Tuotot yhteensä** | **366 166** | **378 000** | **362 000** |
| | | | |
| **KUSTANNUKSET** | | | |
| **Erilliskustannukset** | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 0 | 0 | 0 |
| Henkilöstökustannukset | 238 227 | 218 946 | 206 319 |
| Vuokrat | 8 598 | 5 290 | 5 049 |
| Palvelujen ostot | 32 970 | 19 214 | 30 950 |
| Pääomakustannukset | 105 | 378 | 1 140 |
| Muut erilliskustannukset | 1 805 | 2 997 | 2 997 |
| **Erilliskustannukset yhteensä** | **281 705** | **246 825** | **246 456** |
| **Yhteiskustannukset** | **111 274** | **124 478** | **115 346** |
| **KUSTANNUKSET YHTEENSÄ** | **392 979** | **371 303** | **361 801** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **-26 813** | **6 697** | **199** |
| **BUDJETTIMÄÄRÄRAHA (€)** | | | |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **-26 813** | **6 697** | **199** |
| | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (%) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **93,2 %** | **101,8 %** | **100,1 %** |
| | | | |

### 4.1.2.4 Tilintarkastajia koskevat asiat

Tilintarkastajia koskeviin asioihin esitettävien muutosten arvioidaan parantavan kustannusvastaavuutta merkittävästi. Esitettävien maksumuutosten arvioidaan kasvattavan tulokertymää noin 130 000 eurolla vuonna 2027 vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna. Kustannusvastaavuuden arvioidaan jäävät maksujen keskimäärin 33 %:n korotuksesta huolimatta jäävän 75 000 euroa alijäämäiseksi kustannusvastaavuuden ollessa noin 86 %.

| Tilintarkastusvalvonnan kustannusvastaavuus 2025-2027 | | | | |
|---|---|---|---|---|
| vain julkisoikeudelliset suoritteet | | | | |
| | | | | |
| KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 | Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen |
| TUOTOT | | | | |
| Tuotot liiketaloudellisista suoritteista | | | | |
| Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista | 310 806 | 320 000 | 330 000 | 449 532 |
| Tileistäpoistot | | | | |
| Muut tuotot | | | | |
| **Tuotot yhteensä** | **310 806** | **320 000** | **330 000** | **449 532** |
| | | | | |
| KUSTANNUKSET | | | | |
| **Erilliskustannukset** | | | | |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | 29 | 84 | 70 | 70 |
| Henkilöstökustannukset | 271 321 | 278 104 | 233 607 | 233 607 |
| Vuokrat | 59 669 | 52 673 | 53 663 | 53 663 |
| Palvelujen ostot | 100 535 | 104 896 | 110 365 | 110 365 |
| Pääomakustannukset | 0 | 1 163 | 9 151 | 9 151 |
| Muut erilliskustannukset | 5 227 | 11 171 | 12 325 | 12 325 |
| **Erilliskustannukset yhteensä** | **436 780** | **448 090** | **419 181** | **419 181** |
| **Yhteiskustannukset** | **152 535** | **117 293** | **105 229** | **105 229** |
| **KUSTANNUKSET YHTEENSÄ** | **589 315** | **565 383** | **524 410** | **524 410** |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)** | **-278 509** | **-245 383** | **-194 410** | **-74 878** |
| **BUDJETTIMÄÄRÄRAHA (€)** | | | | |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (€) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **-278 509** | **-245 383** | **-194 410** | **-74 878** |
| | | | | |
| **KUSTANNUSVASTAAVUUS (%) BUDJETTIRAHOITUKSEN JÄLKEEN** | **52,7 %** | **56,6 %** | **62,9 %** | **85,7 %** |
| | | | | |

### *4.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan*

Eräillä maksukorotuksilla pyritään parantamaan PRH:n toiminnan kustannusvastaavuutta tilanteessa, jossa henkilöstömenot ja palveluntuottajien hinnat ovat kohonneet. Maksukorotuksilla turvataan PRH:n toiminnan rahoitus.

### *4.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset*

Maksukorotukset vaikuttavat yritysten ja yhteisöjen viranomaisvelvoitteiden täyttämisestä ja teollisoikeudellisten suojamuotojen hyödyntämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Maksujen korotukset pysyvät kuitenkin kohtuullisella tasolla ja niillä voidaan turvata PRH:n toiminta ja palvelutason edelleen kehittyminen.

## 5 Toimivalta

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää noudattaen mitä valtion maksuperustelaissa

säädetään, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhmät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää myös lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista. Lisäksi ministeriö päättää, mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä ja millä 3 §:n 4 momentissa sanotulla perusteella sekä miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteen omakustannusarvosta tai suoriteryhmäkohtaisesta kustannusvastaavuudesta poiketen.

Valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n 2 momentin mukaan asianomainen ministeriö päättää, mitkä ministeriön ja hallinnonalan muiden viranomaisten suoritteet tai suoriteryhmät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon perusteella sekä mitkä suoritteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Pykälän 3 momentin mukaan ministeriö päättää 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista sekä mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä, millä 6 §:n 3 tai 4 momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteen omakustannusarvosta poiketen.

## 6 Voimaantulo

Asetusehdotuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2027 ja se olisi voimassa 31.12.2027 saakka.